

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Р4г. 14/16
04.05.2016. године
НОВИ САД

Апелациони суд у Новом Саду, судија Јелица Бојанић Керкез, у поступку **предлагача З.Ј., млт. М.Ј., млт. А.Ј.**, чији је законски заступник З.Ј. и предлагача **Д.Б., сви из Н.С.**, заступани по пуномоћнику Д.П.М., адвокату из Н.С., по спроведеном испитном поступку, донео је дана 04.05.2016. године

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА се приговор предлагача З.Ј., млт. М.Ј., млт. А.Ј. и Д.Б. из Н.С.

Образложење

Предлагачи З.Ј., млт. М.Ј., млт. А.Ј. и Д.Б., преко пуномоћника адвоката, поднели су дана 15.03.2016. године приговор ради убрзања поступка који се односи на предмет Апелационог суда у Новом Саду Гж. 1471/15. У приговору је наведено да су тужиоци 10.10.2015. године поднели тужбу ради накнаде штете, нематеријалне и материјалне, да је Основни суд у Новом Саду донео пресуду П.298/2010 дана 24.09.2013. године, која је по жалбама парничних странака укинута и предмет враћен том суду на поновно суђење, решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж. 769/14; да је у поновном поступку донета првостепена одлука 26.02.2015. године, експедована 26.03.2015. године, против које је жалбу изјавио тужени дана 15.04.2015. године и предмет је достављен Апелационом суду дана 19.06.2015. године, а одлука жалбеног суда није донета, и поред бројних ургенција упућиваних суду. Предлагачи потенцирају дужину трајања поступка ради накнаде штете, преко 9 година и трајање поступка по жалби дуже од 10 месеци, у чему виде повреду права на суђење у разумном року. Наводе да се поступак води ради накнаде штете проистекле из догађаја у коме је живот изгубио блиски сродник предлагача, да они потражују и изгубљено издржавање, те да је њихова егзистенција угрожена. Предложено је да се утврди повреда права на суђење у разумном року и наложи поступајућем судији у предмету Гж.1471/2015 да донесе одлуку по жалби у року од 30 дана од дана усвајања приговора и о томе у примереном року извести председника суда.

По приговору је поступао и одлучио судија одређен годишњим распоредом послова у суду у смислу члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, који је објављен у „Службеном гласнику РС“ број 40/2015 и ступио на снагу 01.01.2016. године. Наведеном одредбом предвиђено је да поступак по приговору води председник суда, који и одлучује о приговору, а годишњим распоредом послова у суду он може да одреди једну судију или више судија да поред њега воде поступак и одлучују о приговорима.

Поступајући по приговору предлагача у смислу Закона о заштити права на суђење у разумном року, члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку и Закона о

парничном поступку, Апелациони суд у Новом Саду је спровео испитни поступак ради утврђења чињеница релевантних за одлуку о приговору. На основу овлашћења из члана 9. Закона о заштити права на суђење у разумном року од судије известиоца затражен је и прибављен извештај о развоју поступка у времену, па је на основу достављеног извештаја и увида у спис предмета Гж. 1471/2015 утврђено следеће:

У предмету Гж. 1471/15 донета је одлука по жалби туженог, у седници већа одржаној 16.03.2016. године, пресуда је писмено израђена дана 21.03.2016. године и отправљења из овог суда дана 22.03.2016. године. Истом је правоснажно окончан спор.

Од покретања поступка, његов ток се одвијао на следећи начин:

Општинском суду у Новом Саду дана 10.10.2006. године поднета је тужба тужилаца Ј.З., млт. Ј.М., млт. Ј.А., млт. Р.-Ј.Д., чија је законска заступница Ј.З., а путем пуномоћника Д.М., адвоката из Н.С. Тужба је поднета против тужених ЈП „Ж.С.“ из Б. и К. „Д.о.“ АД за осигурање из Б. Предмет спора је захтев за накнаду штете. Штетни догађај догодио се ... године у Б.Г., на пружном прелазу, налетом воза на путничко возило којим је управљао Ј.А. који је од задобијених повреда преминуо, а на месту сувозача његова супруга Ј.З., тужилца тешко је повређена. Остали тужиоци су њена деца. Тужбом је тражена накнада нематеријалне штете за све тужиоце због смрти блиског лица, накнада нематеријалне штете за тужилцу Ј.З. за душевне болове због умањења животне активности, наружености, претрпљених физичких болова и страха, а за децу накнада за душевне болове због нарочито тешког инвалидитета насталог код мајке, те накнада трошкова сахране и изградње надгробног споменика, као и трошкова поступка.

Тужба је достављена на одговор туженима који су дали одговоре на тужбу, друготужени поднеском од 31.10.2006. године и првотужени поднеском од 20.11.2006. године, оспоравајући тужбени захтев по основу и висини. Друготужени је уз поднесак од 4.12.2006. године доставио документацију са извештајем Агенције за пружање других услуга у осигурању „А.“ о исплати извршеној тужилци првог реда у износу од 1.691.910,00 динара као противвредности износа од 20.000 еура на име штете по основу повреда које је она задобила у предметном удесу.

Припремно рочиште је заказано 5.12.2006. године, када је тај поднесак од 4.12.2006. године уручен пуномоћницима тужилаца и првотуженог, па је припремно рочиште одложено за 25.01.2007. године. На припремном рочишту 25.01.2007. године пуномоћник тужилаца предложио је саслушање двоје сведока на околности настанка незгоде, што је суд прихватио и рочиште за главну расправу заказао за 26.03.2007. године. На главној расправи 26.03.2007. године изведено је доказивање саслушањем двоје предложених сведока и рочиште ради саслушања тужилце заказано за 7.06.2007. године. Поднеском од 29.03.2007. године тужиоци наводе да су у току преговори ради мирног решења спора, да није спорно да је тужилци као аванс исплаћен износ наведен у извештају „А.“, али да она том исплатом није у потпуности намирена, те наводи да је у поступку који се води пред Општинским судом у Бечеју у предмету Ки. 48/06 у току поступак израде налаза саобраћајног вештачења. На рочишту 7.06.2007. године изведен је доказ саслушањем тужилце Ј.З., предложено је саобраћајно вештачење од стране тужилаца, што је суд прихватио и наредно рочиште заказао за 25.09.2007. године. Решењем од 7.07.2007. године именован је вештак и задатак за саобраћајно вештачење. На рочишту 25.09.2007. године изведен је доказ саслушањем вештака саобраћајне струке који се изјаснио да остаје код писменог налаза од 22.06.2007. године. Суд је тада прихватио предлог пуномоћника тужилаца да службеним путем прибави извештај од

погребног предузећа о просечним трошковима услуге сахрањивања, погребне опреме и цене израде надгробног споменика, те следеће рочиште заказао за 6.12.2007. године. Извештај је прибављен 3.10.2007. године.

Поднеском од 5.09.2007. године повучен је део тужбеног захтева првотужиље Ј.З., и то за накнаду нематеријалне штете због умањења животне активности, наружености, претрпљених болова и страха. Поднеском од 15.10.2007. године предложено је суду да одреди економско-финансијско вештачење на околностима управљеним на утврђење штете због изгубљеног издржавања иза покојног Ј.А., као и капитализоване ренте. На рочишту 6.12.2007. године тужиоцима је остављен рок ради прецизирања тужбеног захтева у односу на ренту и следеће рочиште је заказано за 21.02.2008. године.

Поднеском од 24.12.2007. године тужиоци су определили тужбени захтев и проширили захтевом за изгубљено издржавање за троје тужилаца.

На рочишту 21.02.2008. године пуномоћник тужилаца је предложио да се расправа одложи и поново саслуша тужилца, а на околности прихода које су она и њен покојни супруг остваривали у Ш.; суд је предлог прихватио; рочиште није одржано и следеће је заказано за 22.04.2008. године ради поновног саслушања тужилце. Поднеском од 3.03.2008. године тужиоци предлажу саслушање сведока на околности колико је покојни А. био ангажован за обављање баштованских послова у Ш. На рочишту 22.04.2008. године изведено је доказивање саслушањем предложене сведокиње и наредно рочиште је заказано за 4.09.2008. године ради поновног саслушања тужилце. На рочиште 4.09.2008. године није приступила тужилца за коју достава није уредно исказана, па рочиште није одржано и следеће је заказано за 24.11.2008. године ради саслушања тужилце. На рочишту 24.11.2008. године изведено је доказивање саслушањем предложеног сведока и тужилце Ј.З., па наредно рочиште заказано за 5.03.2009. године. Поднеском од 28.11.2008. године тужиоци предлажу који задатак да суд наложи вештаку економско-финансијске струке.

На рочишту 5.03.2009. године суд одлучује да се изведе доказ вештачењем и решењем од 5.03.2009. године именује вештака економско-финансијске струке и даје му задатак за вештачење. Рочиште од 2.06.2009. године није одржано јер није приспео налаз вештака и следеће је заказано за 22.09.2009. године. Налаз вештака од 21.09.2009. године уручен је пуномоћницима странака на рочишту 22.09.2009. године, па то рочиште није одржано, вештаку је наложено да изврши допуну налаза и наредно рочиште је заказано за 8.12.2009. године. Решењем од 19.11.2009. године отказано је рочиште заказано за 8.12.2009. године. Предмет је до тада носио ознаку П. 7271/2006.

Од реформе у 2010. години предмет носи ознаку П. 298/10 и у њему поступа друга судија. Рочиште је заказано за 19.04.2010. године и на том рочишту констатовано да је вештак доставио налаз али није приступио, па је остављен рок за изјашњење на допунски налаз вештака и следеће рочиште је заказано за 17.06.2010. године на које је позван вештак. Уследили су поднесци тужених са изјашњењем. На рочишту 17.06.2010. године присутни вештак је упознат са примедбама на допунски налаз и дат му је рок да се писмено изјасни, а следеће рочиште је заказано за 8.09.2010. године. Вештак је 1.09.2010. године доставио писани одговор по примедбама на налаз, што је суд констатовао на рочишту 8.09.2010. године, када је изјашњење вештака уручио пуномоћнику тужилаца и друготуженог, а следеће рочиште заказао за 4.11.2010. године. На рочишту 4.11.2010. године саслушан је вештак економске струке и наредно рочиште је заказано за 17.12.2010. године. Затражени су извештаји од РФ ПИО и ЦЗР

А. ЦЗР А. доставио је суду тражени извештај са комплетном документацијом дана 6.12.2010. године. Рочиште од 17.12.2010. године није одржано из процесних разлога јер достава за друготуженог није уредно исказана. Предочено је да ће се ургирати достављање извештаја од ПИОР, а следеће рочиште заказано за 24.03.2011. године, уз позивање вештака економске струке.

Рочиште од 24.03.2011. године није одржано, опет због неисказане доставе за друготуженог, а следеће рочиште је заказано за 23.06.2011. године. Рочиште од 23.06.2011. године одржано је, прочитане су исправе као докази и следеће рочиште је заказано за 7.11.2011. године. Рочиште 7.11.2011. године није одржано, одлучено је да се службеним путем затражи достављање два извештаја и следеће рочиште је заказано за 3.02.2012. године, које такође није одржано, јер тражени извештаји нису приспели, па је следеће рочиште заказано за 13.03.2012. године.

На рочишту 13.03.2012. године одлучено је да исти вештак економске струке обави допунско вештачење, да суд ургира достављање тражених извештаја, и следеће рочиште је заказано за 25.05.2012. године. На рочишту 25.05.2012. године суд констатује изјашњење вештака о недостајућим подацима битним за израду допунског налаза, па обавезује пуномоћника тужилаца да достави доказе о оствариваним примањима на име материјалног обезбеђења–социјалне помоћи од 5.05.2009. године до 25.05.2012. године. Уз поднесак од 08.05.2012. године тужиоци достављају уверења РФ ПИО да нису остваривали примања по основу породичне пензије, а наложено решењем са рочишта достављају уз поднесак од 27.06.2012. године. На рочишту 11.09.2012. године суд констатује да се налаз вештака доставља странкама којима се оставља рок од 15 дана ради изјашњења и наредно рочиште заказује за 6.12.2012. године. Поднеском од 21.09.2012. године тужиоци предлажу допуну налаза вештака, у правцу исказивања износа изгубљеног дечијег издржавања појединачно за сваког тужиоца. На рочишту 6.12.2012. године одређује се допунско вештачење и следеће рочиште заказује за 20.03.2013. године.

У даљем у поступку поступа трећа по реду судија, почев од рочишта 20.03.2013. године, са ког је вештак изостао, па је наредно рочиште заказано за 24.05.2013. године и вештак обавезан да у року од 15 дана достави допунски налаз са мишљењем. На рочиште 24.05.2013. године приступио је вештак и појаснио да допунски налаз није израдио из разлога што му није благовремено достављена документација од Националне штедионице, па је вештаку одређен рок од три дана ради достављања налаза и следеће рочиште је заказано за 27.06.2013. године. Вештак је допунски налаз доставио 31.05.2013. године, затим је спису прикључен налаз вештака саобраћајне струке и налази су прослеђени пуномоћницима странака. У поднеску тужилаца од 25.06.2013. године коначно је опредељен тужбени захтев и тај поднесак достављен туженима, а на рочишту 27.06.2013. године изведен доказ читањем налаза вештака и саслушан вештак економске струке, дат рок за изјашњење и следеће рочиште заказано за 24.09.2013. године. Оба тужена су се изјаснила поднесцима. На рочишту 24.09.2013. године, суд је извео доказе читањем исправа и исказа и објавио решење да се главна расправа закључује.

Пресудом Основног суда у Новом Саду П. 298/2010 од 24.09.2013. године одлучено је о тужбеном захтеву и трошковима поступка, делимичним усвајањем и делимичним одбијањем захтева. Пресуда је експедована 23.12.2013. године, достављена пуномоћника тужилаца 25.12.2013. године и туженима, такође у децембру 2013. године. Против пресуде жалбе су изјавили тужиоци 31.12.2013. године, првотужени 09.01.2014. године и друготужени 13.01.2014. године.

Одлучујући о жалбама странака, Апелациони суд у Новом Саду је решењем Гж. 769/14 од 10.09.2014. године укинуо пресуду Основног суда у Новом Саду П. 298/2010 од 24.09.2013. године и предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

У поновном поступку рочиште је заказано за 05.11.2014. године, али није одржано због обуставе рада адвоката, исто као ни наредно рочиште заказано за 26.12.2014. године. Пре рочишта заказаног за 30.01.2015. године, пуномоћник тужилаца предао је поднесак 26.01.2015. године, који је на рочишту 30.01.2015. године уручен пуномоћнику туженог првог реда и упућен туженом другог реда, констатован предлог да се изнова саслуша првотужиља и наредно рочиште заказано за 26.02.2015. године.

Поднеском од 25.02.2015. године пуномоћник тужилаца се изјашњава да покојни А.Ј. није биолошки отац тужиоца четвртог реда Р.Д. Тај тужилац тражио је накнаду нематеријалне штете за душевне болове због смрти блиског лица. Тужиоци поднеском 25.02.2005. године коначно опредељује тужбени захтев. На рочишту за главну расправу 26.02.2015. године изведен је доказ саслушањем тужиље Ј.З. и осталих доказа садржаних у спису, па суд објављује да је главна расправа закључена.

Пресудом Основног суда у Новом Саду П. 7474/2014 од 26.02.2015. године одлучено је о тужбеном захтеву и трошковима поступка, делимичним усвајањем, делимичним одбијањем. Пресуда је експедована 26.04.2015. године и достављена 31.03.2015. године пуномоћнику тужилаца, првотуженом и друготуженом. Жалбу против пресуде поднео је првотужени „Ж.С.“ дана 15.04.2015. године. Жалба је достављена на одговор пуномоћнику тужилаца 28.04.2015. године.

Решењем Апелационог суда у Новом Саду Гж. 1294/15 од 10.06.2015. године враћен је предмет Основном суду у Новом Саду ради потписивања изворника пресуде од стране поступајућег судије. Уз допис од 18.06.2015. године спис је изнова достављен Апелационом суду у Новом Саду на жалбено решавање. У седници већа одржаној дана 16.03.2016. године донета је одлука по жалби туженог, пресуда је израђена, предата у Одељење судске праксе дана 22.03.2016. године и отправљена из суда заједно са списом Основног суда у Новом Саду П. 7474/14 дана 22.03.2016. године.

Преко пуномоћника тужиоци су упутили захтев за приоритетно решавање предмета Апелационом суду у Новом Саду дана 19.06.2015. године. Наредбом председника суда од 08.02.2016. године наложено је судији известиоцу да до 01.03.2016. године реши предмет у већу и обезбеди отправљање одлуке, те о томе обавести председника суда. До мањег прекорачења овог рока дошло је услед одсуства судије због лечења, тако да је предмет извећан 16.03.2016. године, као први извећани предмет по судијом повратку на рад 14.03.2016. године. Одлука је израђена у законском року.

Анализирајући наводе из поднетог приговора предлагача закључује се да код Апелационог суда у предмету Гж.1471/15 није прекорачен рок од 9 месеци од дана пријема списка првостепеног суда, инструкован одредбом члана 383. став 2. ЗПП-а, рачунато од пријема списка на жалбено одлучивање 18.06.2015. године до доношења одлуке 16.03.2016. године, отправљене у оквиру законског рока из члана 354. ЗПП-а.

Анализирајући укупну дужину трајања поступка, закључује се да је поступање по тужби поднетој 10.10.2006. године било такво да су заказивана рочишта по одговарајућој динамици: у 2006. години припремно рочиште, у 2007. години 5 рочишта, у 2008. години 4 рочишта, у 2009. години 4 рочишта, у 2010. години 5

рочишта, у 2011. години 3 рочишта, у 2012. години 4 рочишта и у 2013. години 4 рочишта, укупно 30 заказаних и већином одржаних рочишта на којима се расправљало о захтевима стављеним у тужби и новопостављеним у току поступка, (као што је захтев за изгубљено издржавање за троје тужилаца, стављен поднеском од 24.12.2007. године). О захтевима је одлучено првостепеном пресудом од 24.09.2013. године, против које су усвојене жалбе и тужилаца и туженог, одлуком Апелационог суда у Новом Саду, донетом без повреде претходно наведених рокова из члана 383. став 2. и члана 354. став 1. ЗПП-а.

На поступање првостепеног суда у поновном поступку утицаја је имала обустава рада адвоката која је трајала од 17.09.2014. године до 26.01.2015. године, по одлукама Адвокатске коморе Србије. У условима док су адвокати као пуномоћници странака под обуставом рада, несврсисходне су активности суда које укључују ангажовање адвоката, па се период трајање обуставе рада адвоката не приписује одговорности суда због толико продуженог трајања поступка. Након вишемесечне обуставе рада адвоката, суд је поступао и ефикасно, што је резултирало доношењем првостепене пресуде 26.02.2015. године, против које је жалбу изјавио тужени 15.04.2015. године. Затим је и апелациони суд након коректног враћања предмета ради отклањања недостатка, изнова примио предмет на жалбено решавање 18.06.2015. године и мериторно одлучио 16.03.2016. године, на начин којим је окончан спор.

Према мерилима за оцену трајања суђења по члану 4. важећег Закона о заштити права на суђење у разумном року, у обзир се узима поред изнетог о трајању поступка и поступању суда, још и сложеност чињеничних и правних питања у конкретном случају, природа и врста предмета суђења, значај предмета суђења за странку, те понашање странака током поступка, а посебно поштовање њених процесних права и обавеза односно пропуштање дужности и правовремене доказне активности. Околности случаја су такве да је накнаду за сопствену нематеријалну штету због повреде личних добара тужиља Ј.З. остварила 11.07.2007. године, те након што је та чињеница истакнута у поступку по тужби поднетој 10.10.2006. године, тужиља је у том делу тужбу повукла 05.09.2007. године. Спорно се односило и на подељену одговорност, поред осталог о чему се расправљало, уз такву доказну активност тужилаца која је у битном определила дужину трајања поступка. У коначном, тужеников приговор подељење одговорности показао се основаним за утврђени допринос оштећеног покојног Ј.А. са 20%. Као егзистентни остали су захтеви тужилаца за накнаду нематеријалне штете због смрти Ј.А. и материјалне штете за сахрану и изградњу надгробног споменика (стављени у тужби од 10.10.2006. године), и захтеви за изгубљено издржавање (стављени су у поднеску од 24.12.2007. године). Тек након укидања прве првостепене одлуке, у поновном поступку, дана 25.02.2015. године разјашњава се околност да тужилац Р.Д. није син покојног Ј.А. Следствено томе, тужиоцу Р.Д. не припада накнада коју је тражио у парничном поступку; а с обзиром на чињеницу саопштену суду тек 25.02.2015. године, тај тужилац као предлагач не може се с успехом позивати на повреду права на суђење у разумном року. За остале тужиоце с правом на накнаду, предмет спора ужива велики значај. Међутим, начин и време предузимања страначких радњи односно страначко диспонирање процесним активностима, пропуштање дужности правовременог и концентрисаног предлагања одговарајућих доказа, не даје основа оцени да је предлагачима повређено право на суђење у разумном року, поступањем односно пропуштањем суда. Извесних пропуста на страни суда је било, али не у мери која би се карактерисала тиме да је поступањем односно пропуштањем суда повређено право подносилаца приговора на суђење у разумном року. Претерано дуго трајање поступка пре свега се може приписати пропуштању тужилаца да правовремено пружи и предложи одговарајуће доказе за утврђење битних чињеница,

без којих нема основа очекивању да се спор оконча без штетних последица по тражиоце накнаде који сnose терет доказивања свих релевантних чињеница.

По приговору ради убрзања поступка, надлежном суду поднетом 15.03.2016. године, с предлогом да се наложи доношење одлуке по жалби у року од 30 дана у предмету Гж. 1471/15, излишно је да се применом члана 11. укаже и наложи судији да предузме какве процесне радње у ситуацији када је поступак правоснажно окончан пре истека приговором предложеног рока односно пре истека најкраћег могућег рока по одредби члана 11. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року. Конкретно, поступак је окончан доношењем пресуде другостепеног суда дан након поднетог приговора ради убрзања поступка. Та пресуда којом се окончава поступак, израђена је у кратком року и отправљена дана 22.03.2016. године. Тиме је исцрпљено поступање овог суда у жалбеном поступку.

Из изнетих разлога, применом члана 10. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, одлучено је одбијањем приговора ради убрзања поступка, са неоснованим захтевима за утврђење повреде права предлагача, уз предлог рока за окончање жалбеног поступка, пре чијег истека је поступак правоснажно окончан и другостепена одлука отправљена из овог суда (7 дана након поднетог приговора).

Са изнетих разлога, о приговору је одлучено одбијањем, применом члана 10. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

Судија

Јелица Бојанић Керкез,с.р.

Зто:

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против овог решења дозвољена је жалба
у року од 8 дана од дана пријема решења,
председнику Врховног касационог суда.
Жалба се подноси преко овог суда у три
примерка.